

Ošetření a přihnojení ozimých obilnin

Stresové faktory zimního období – holomrazy, zaplavení, ledová krusta, dlouhodobá sněhová pokrývka, sluneční záření a vysušující vítr, se většinou uplatňují ve vzájemné kombinaci. K poškození rostlin může dojít v kterémkoliv období zimy, i když riziko výskytu podmínek vyvolávajících ztrátu odolnosti se ke konci zimy postupně zvyšuje. V předjaří nebo počátkem jara souvisí rychlá ztráta odolnosti ozimů vůči mrazu se zvyšováním teploty půdy a s obnovením rychlého růstu a vývoje rostlin.

Ing. Josef Gall,

Týn nad Bečvou, Česká společnost
rostlinolékařská

Největší odolnost k mrazům (mrazuvzdornost) má ozimé žito (až -25 i -30 °C), dále ozimé tritikale (až -20 °C), ozimá pšenice (-15 až -20 °C), ozimý ječmen (-12 až -15 °C). Velmi záleží na úrovni a době sněhové pokrývky, na odrůdě a na aktuálním stavu mrazuvzdornosti, který se během zimy mění.

Při větším poškození je někdy nutné porost zaorat a provést náhradní osev. Orientační kritické počty rostlin podle stupně odnožení jsou následující: ozimá pšenice 350–400 odnoží na 1 m², žito 300 až 350 odnoží, ozimý ječmen víceřadý 350–450 odnoží, ozimý ječmen dvouřadý 400–450 odnoží, tritikale 350–400 odnoží na 1 m².

Metodiku stanovení životaschopnosti ozimých obilnin a řepky lze nalézt na stránkách Agrotestu fyto, s. r. o.

Vegetační období se během posledních dvaceti let (podle oblastí) prodloužilo o 15–25 dní. Což s sebou s narůstajícími meteorologickými extrémy přináší i rostoucí riziko výskytu vegetačních mrazů a holomrazů.

Jarní regenerace

Seti ozimů na podzim loňského roku (2023) se vzhledem k poměrně příznivému počasí provádělo v doporučených agrotechnických termínech a i díky občasným přeháňkám měly též poslední seté porosty po kukuřici a cukrovkách do začátku mrazivého prosince již dva až čtyři listy. Pro pokračující teplé počasí v září i říjnu a plošné zamoření území zdroji infekce virové zakrslosti pšenice a ječmene, i vyšších výskytů křísků a mšic, byla u vzešlých porostů dost velká pravděpodobnost napadení virovou zakrslostí obilnin. Většina porostů byla na podzim ošetřena herbicidy, proto jsou jen některé slabě zapleveleny.

Regenerační hnojení

Regenerační hnojení urychluje regeneraci rostlin a zároveň je velmi účinným opatřením k nastavení optimální hustoty porostu. Naším cílem by mělo být 400–650 klasů na m² podle odrůdy a kvality našich půdních a klimatických podmínek.

Slabší porosty, které jsou po zimě ve fázi dvou až tří listů, budou vyžadovat vyšší dávku regeneračního hnojení v ledkové (dusičnanové, nitrátové) formě (NO₃⁻) na podpoření a urychlení odnožování. A ihned, jakmile to půjde, bychom měli aplikovat CCC, případně společně i s mikroprvkem manganem na další posílení odnoží. V případech slabších, opožděných nebo poškozených porostů, kde je potřeba podpořit odnožování, se doporučuje aplikovat Aucyt Start, Atonik, LignoAktivátor, případně i jiné regulátory růstu. Mangan (Mn) má význam především na půdách s vyšším pH. Naopak pro již dostatečně odnožené rostliny se třemi až čtyřmi odnožemi a počtu rostlin 250–350/m², není potřeba podpořit další odnožování, používáme hnojiva s močovinnou formou dusíku (močovina s inhibitory ureázy), která oproti nitrátové formě působí pomaleji. Dávka dusíku se obvykle pohybuje mezi 40 až 60 kg N/ha. Přitom je důležité, aby se dusík v amidické formě

Poškození porostu mrazem

Foto Josef Gall

inzerce

dostal až ke kořenům rostlin. Amoniakální forma dusíku (NH₄⁺) v porovnání s nitrátovým dusíkem (NO₃⁻) je již přijatelná i při nižších teplotách a zabudování do rostlin je energeticky méně náročné. Při časném regeneračním hnojením (únor až první polovina března) používáme hnojiva s močovinnou formou dusíku, zatímco při pozdějším a rychlém nástupu jara upřednostňujeme nitrátovou formu. V tomto termínu není vhodné používat hnojiva s obsahem síry (síran amonný, DASA aj.), protože mohou mít nepříznivý vliv na strukturu půdy, a navíc amonná forma dusíku není v tomto období efektivně využita.

(Pokračování na str. 20)

Na jaře komplexně a efektivně

Společnost INNVIGO Agrar CZ s. r. o. si pro vás i letos připravila široké portfolio přípravků pro časné jarní ošetření.

Jarní ošetření ozimé řepky

Mezi první jarní ošetření v ozimé řepce patří kromě ošetření proti prvním jarním škůdcům i fungicidní ošetření. Nabízíme vám hned několik možností, které si můžete přizpůsobit přímo na míru vašemu porostu. U porostů, které nevyžadují morforegulaci, je vhodná aplikace přípravku Dafne 250 EC (250 g/l ú. l. difenokonazol) v dávce až 0,6 l/ha. Lze ji použít i při poškození porostu škůdci nebo jiným mechanickým poškozením (např. po kroupách), kdy toto poškození se může stát vstupní branou pro rozvoj houbových chorob. Při potřebě morforegulace porostu doporučujeme morforegulator Regulato 300 SL (300 g/l ú. l. mepikvát chlorid) v dávce 0,5–0,7 l/ha, který má nově registraci do řepky i pro podzimní aplikaci. Případně jej použít v kombinaci s přípravkem Dafne 250 EC a vyrobit si tak kombinaci s fungicidním i morforegulačním efektem.

Další možností fungicidní ochrany a zároveň morforegulace je aplikace přípravku Bukat 500 SC (500 g/l ú. l. tebukonazol). Jedná se o fungicid s dvojnásobnou koncentrací tebukonazolu oproti standardním produktům na našem trhu. Můžete využít registrovanou kombinaci přípravků Regulato 300 SL 0,6 l/ha a Bukat 500SC 0,5 l/ha pro jarní aplikaci do ozimé řepky, která vám zajistí nejen fungicidní efekt, ale také velmi výrazný morforegulační účinek. Připomínám, že přípravek Bukat 500 SC lze na jaře do ozimé řepky použít i v ochranných pásmech II. stupně podzemních vod. Spolu s aplikací

Regulato 300 SL 0,6 l/ha a Bukat 500SC 0,5 l/ha jarní aplikace do ozimé řepky zajistí fungicidní účinek s velmi výrazným morforegulačním efektem
Foto archiv firmy

fungicidů lze použít pro doplnění bóru i tekuté hnojivo Cropvit BMo s obsahem bóru a molybdenu (150 g/l B a 6 g/l Mo).

Pro opravný zásah na jaře proti dvouděložným plevelům můžete využít kombinaci přípravků Major 300 SL obsahující 300 g/l ú. l. klopypalid v dávce 0,3 l/ha spolu s přípravkem Zorro 300 SL s 300 g/l ú. l. pikloram v dávce 0,078 l/ha. Přípravek Zorro lze použít i do II. stupně ochranných pásem povrchových i podzemních vod.

Proti výdrolu a trávovitým plevelům můžete použít i naše dva graminicidy s dvěma odlišnými účinnými látkami. Kleo 240 EC (kledodim 240 g/l) nebo Investo 100 EC (chizalofop-P-ethyl 100 g/l) oba v dávce 0,5 l/ha.

Proti škůdcům lze s výhodou využít Apis 200 SE a Los Ovados

200 SE s ú. l. acetamidrid 200 g/l (tekutá formulace) registrovaná dávka 0,12–0,3 l/ha, které stejně tak jako deltametry Delmetros 100 SC a Koron 100 SC (0,05 l/ha) nepodléhají oznamovací povinnosti chovatelům včel.

Jarní ošetření obilnin

Kromě osvědčených přípravků Tristar 50 SG (tribenuron-methyl), Herbistar 200 EC (fluroxypyr) a Rassel 100 SC (florasulam), vám INNVIGO opět přináší komplexní přípravek Locus 700 WG pro jarní herbicidní ošetření obilnin. Locus 700 WG (165 g/kg ú. l. florasulam, 135 g/kg metsulfuron-methyl, 400 g/kg tribenuron-methyl). Jedná se o kombinovaný selektivní herbicid se systemickým účinkem určený k hubení dvouděložných plevelů. Registrován je nejen do ozimých obilnin (ozimá pšenice, ozimé tritikale, ozimé žito), ale také do jarních obilnin (jarního ječmene, jarní pšenice) v jednotné dávce 30 g/ha. Díky svému složení se jedná o přípravek s účinkem na široké spektrum dvouděložných plevelů, například heřmánkovité plevele, svízel, kakosty, merlíky, mák vlčí, pcháč, brukvovité plevele včetně výdrolu řepky, violky a mnohé další. Oproti jiným jarním herbicidům účinnost přípravku není závislá na teplotě a lze ošetřovat i při nízkých jarních teplotách. Při aplikaci doporučujeme použít naše smědce LAsystent+ v dávce 0,1 l/ha.

Ing. Jana Dočkalová
INNVIGO Agrar CZ s. r. o.